2026. november | 15. évfolyam 11. szám

CSOPAKI Hírek

Csopak Község közéleti havilapja

NOVEMBERI számunkból

„Hiszünk a helyi szinergiák erejében!”

– Bemutatkozik a Memoár Wine Estate

30 éves Csopak és Szováta kapcsolata

Halloween-varázslat a Csopaki Strandon

26|11

Csopak..., ...mert szeretem!

csopak.hu

Fotó: Gyarmati Tamás

Fotó: Nagy Kristóf

Tisztelt Csopakiak, kedves Olvasók!

Amikor jól élünk, biztos a holnap, a közszolgáltatások megbízhatóan működnek, hajlamosak leszünk kicsit „belekényelmesedni” az életünkbe. Amikor „láthatatlan” kezek takarítják az utcákat, ápolják a köztereket, nekünk csak ki kell lépnünk az otthonunkból és élvezni a rendezett, élhető környezetet. Amikor mások vívják meg helyettünk a csatáinkat, állnak ki a jogainkért, érdekeinkért, hajlamosak vagyunk elfelejteni, hogy az emberi közösségünket, a demokratikus társadalmat valójában nekünk magunknak kell irányítanunk, felelősséget kell vállalnunk érte.

Az utóbbi hónapokban számos példáját látjuk ország- és világszerte, ahogy fiatalok az utcákra mennek, és kitartó munkával hatalmakat váltanak le, és a maguk kezébe veszik a sorsuk irányítását. Őket a mély elégedetlenség hajtja, a változás igénye.

De talán nem kell megvárni, amíg elmélyül az elégedetlenség, amíg rosszra fordulnak a dolgok. Csopakon most jól élünk. Jó lenne most felkészülni a jövőre, ami – már most látszik – tele lesz kihívással, soha nem tapasztalt változásokkal, új feladatokkal.

Ezért én bátorítanék mindenkit, aki most kényelemben és biztonságban éli a mindennapjait, hogy kezdjünk el közösen tervezni, gondolkodni. Szeretnék biztatni minden csopakit, akinek fontos a falu, az otthonunk jövője, hogy tűnődjön el azon, mit tud tenni a saját életében, a közvetlen környezetében, vagy akár valamilyen társadalmi szerepvállalás keretében azért, hogy a jövő ne váratlanul törjön ránk, hanem együtt fel tudjunk készülni arra!

Ambrus Tibor polgármester

Tartalom

26|11

1	Polgármesteri köszöntő
3	Testületi ülésről jelentjük
4-5	Segítségből született barátság
7	Miért van szükség vezetőkre?
8-9	Halloween-varázslat a Csopaki Strandon
10-11	Clunyi Szent Odilo
11	Ne jöjj el sírva síromig (vers)
12-13	Köztünk élnek: Szombathelyi Julianna
15	Megújult a Csákány-hegyi kilátó
16-17	„Hiszünk a helyi szinergiák erejében!”
18-19	Megemlékezés 1956 hetvenedik évfordulóján
20-21	Mielőtt beköszönt a fagy
22	Októberi élmények a Fecskefészek Bölcsődében
23	Mozgás, öröm és közös élmények a III. OviOlimpián
24-25	Élményekben gazdag október az iskolánkban
25-26	Megérkezett a Szupermenza a Csopaki Református Iskolába
27	Receptek
28-29	Októberben sem unatkoztunk
31	Kis ballada (vers)
32-34	Csopaki mesék: Sári és a Márton-napi lámpások

4-5

8-9

12-13

15

16-17

A 2026. októberi testületi üléseiről jelentjük

A Képviselő-testület a 2026. október 12-én és 30-án tartott rendkívüli ülésen az alábbiakról döntött:

- Csopak, Fürdő utcai park növényesítéséhez évelő növények, fák és cserjék beszerzése, esőkert kialakításához a Miyawaki-minierdő növényeinek megrendelése
- jogszabályváltozás miatt, a hatályos előírásokkal való összhang megteremtése érdekében módosult a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzata.
- a lakosság környezettudatosságának erősítése, és az éghajlatváltozás következtében az egyre ritkábban hulló csapadékvíz helyben történő hasznosításának támogatása érdekében, 10.000 Ft-os önrész megfizetése mellett esővízgyűjtő edényeket biztosít a csopaki ingatlantulajdonos részére. A támogatás nyújtásához az Önkormányzat rendeletet alkotott.
- a Magyar Államkincstárnál vezetett értékpapírszámláján október végével rendelkezésre álló szabad pénzeszközből Önkormányzati Magyar Államkötvényt vásárol, forgatási céllal. Felhatalmazta a polgármestert, hogy a tulajdonában lévő, a Magyar Államkincstárnál vezetett értékpapírszámlán rendelkezésre álló Önkormányzati Magyar Államkötvény havi kamatát átruházott hatáskörben újra befektesse.
- jóváhagyta a 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet az államháztartás számviteléről 17. § (5) bekezdése szerinti terven felüli értékcsökkenés elszámolását, valamint az eszköz kivezetését.
- „Csopak, Szitahegyi utca burkolatfelújítása” tárgyú eljárást eredményesnek nyilvánította, nyertes ajánlattevőnek a Colas Út Építőipari Zrt.-t választotta.
- a Versenyképes Járások Program keretében telepítendő 1 db VIDAR Speed sebességmérő eszköz üzemeltetéséhez szükséges áramvételi hely kialakításáról
- a balatoni alacsony vízállás miatt a strandi csúszdák biztonságos működése nem minden esetben biztosítható, ezért műszaki áttervezésük és átalakításuk szükségessé vált.
- a Balatonfüred római Katolikus Plébánia, Csopak fília kérelmére 1.000.000 Ft támogatást nyújt: veszélyes fa kivágására, Lőcedombi temető kerítés javítására, templom bejáratnál csúszásveszélyes járófelület biztonságossá tételére.

Dr. Szántód Anita jegyző

Segítségből született barátság

30 éves Csopak és Szováta kapcsolata

Három évtizednyi barátság, kölcsönös tisztelet és közös emlékek kötik össze Csopakot és az erdélyi Szovátát. **A jubileum alkalmából a két település vezetői Szovátán, a Szovátai Tökfesztivál idején erősítették meg hivatalosan is a testvérvárosi kapcsolatot.**

Csopak és Szováta kapcsolata a rendszerváltás időszakára nyúlik vissza. A romániai forradalom idején, **1989-ben a csopakiak segélyszállítmányokkal segítették** az erdélyi település lakóit. A kezdeti se-

gítségnyújtásból idővel személyes barátságok, családok közötti kapcsolatok és közös programok születtek. A két település közötti hivatalos **testvérvárosi megállapodást 1996 decemberében írták alá Szovátán.**

Az azóta eltelt évtizedek során a kapcsolatot kulturális rendezvények, sportesemények, ifjúsági találkozók és kölcsönös látogatások tették élővé. A **közös élmények és a személyes találkozások generációkon átívelő köteléket alakítottak ki** a két település közösségei között.

A harmincéves jubileum méltó alkalmat teremtett arra, hogy Csopak és Szováta ismét megerősítse egymás iránti elkötelezettségét. Az ünnepélyes megerősítésre a Szovátai Tökfesztivál idején került sor, amelyre Ambrus Tibor, Csopak polgármestere megtisztelő meghívást kapott. A testvérvárosi kapcsolatot aláírással és pecséttel is megerősítették.

Az eseményen az ajándékok is a barátság és a megbecsülés jelképeivé váltak. **Fülöp László Zsolt, Szováta polgármestere egy, a jubileumi eseményt megörökítő festménnyel** lepte meg csopaki kollégáját, **Ambrus Tibor pedig egyedi címkével ellátott csopaki borral köszönte meg a három évtizedes barátságot.**

A jubileum alkalmából Csopak polgármestere köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik már az 1990-es évek elejétől részt vállaltak a kapcsolat elindításában, építésében és fenntartásában. Mint hangsúlyozta, a testvérvárosi kapcsolat jövője azon is múlik, hogy a következő generációk tagjai is fontosnak érezzék annak ápolását.

A harmincéves jubileum nem csupán a közös múlt felidézéséről szól, hanem a jövőbe vetett bizalomról is. Csopak és Szováta példája azt mutatja, hogy a kölcsönös segítségnyújtásból és az emberi kapcsolatokból olyan tartós kötelék születhet, amely évtizedeken át összeköti a közösségeket. A jubileum reményt ad arra, hogy a két település barátsága a jövőben is újabb közös élményekkel és együttműködésekkel gazdagodik.

CSOPAK
KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

MEGHÍVÓ

Csopak Község Önkormányzatának Képviselő-testülete
a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló
2011. évi CLXXXIX. törvény 54. §-a alapján

2026. DECEMBER 1-JÉN (KEDD)
17.00 ÓRAKOR

KÖZMEGHALLGATÁST

tart, melyre tisztelettel várja a település lakosságát és az érdeklődőket.

Helyszín: Csopak Kultúrház nagyterme
(8229 Csopak, Kossuth u. 53.)

Napirend:

1. **Közbiztonsági beszámoló elfogadása, közbiztonsági fórum**
   Előadó: Balatonfüredi Rendőrkapitányság képviselője
2. **Tájékoztatás a környezetvédelem helyzetéről és aktuális feladatokról**
   Előadó: Ambrus Tibor polgármester
3. **A polgármester gazdasági beszámolója**
   Előadó: Ambrus Tibor polgármester
4. **Lakossági kérdések, javaslatok és észrevételek meghallgatása**

A közmeghallgatás célja, hogy a lakosság közvetlenül tájékozódhasson az önkormányzat munkájáról, valamint lehetőséget kapjon véleményének, kérdéseinek és javaslatainak kifejtésére.

Miért van szükség vezetőkre?

Az emberi közösségekben a vezetői szerep nem egy mesterségesen létrehozott pozíció, hanem egy természetes evolúciós, pszichológiai és társadalmi szükséglet. Legyen szó egy őskori törzsről, egy modern vállalatról vagy egy baráti társaságról, a csoportok dinamikája szinte törvényszerűen kitermeli a vezetőket.

A vezetők jelenléte több kulcsfontosságú okból is elengedhetetlen a közösségek túlélése és fejlődése szempontjából.

Egy csoport tagjai sokfélék, különböző egyéni célokkal és elképzelésekkel. A vezető feladata, hogy egységes célt és közös jövőképet mutasson, amely összeköti az egyéneket. Ez ad értelmet a közös munkának, és biztosítja, hogy mindenki egy irányba húzzon.

Amikor sok ember dolgozik együtt, vezető nélkül a folyamatok hamar kaotikussá válnak. A zűrzavar elkerülés érdekében elengedhetetlen, hogy valaki koordinálja a többiek munkáját, elossza az erőforrásokat, delegálja a feladatokat, és meghozzon fontos döntéseket, amelyekért felelősséget is vállal. Ugyanakkor az óhatatlanul kialakuló konfliktusok megoldásában, a csoport belső egyensúlyának fenntartásában is fontos szerepe van.

Pszichológiai szempontból az emberekben erős az igény a biztonságra. Egy jó vezető kiszámíthatóságot és védelmet nyújt a külső fenyegetésekkel vagy a belső bizonytalansággal szemben. Ha a közösség tagjai bíznak a vezetőjükben, csökken a csoporton belüli stressz és nő a kohézió.

A vezető szerepe nem a kontrollról, hanem az emberek támogatásáról, ösztönzéséről és fejlesztéséről szól.

A vezetők, különösen a demokratikusan választott vezetők erkölcsi felelőssége jóval túlmutat a jogszabályokban rögzített kötelezettségeken, mivel tevékenységüket a közösség bizalmára és a szervezet társadalmi küldetésére alapozzák.

Az egyik legfontosabb elvárás a hitelesség és példamutatás. A vezetőnek a mindennapi döntései során is képviselnie kell azokat az értékeket, amelyeket megfogalmazott vele szemben az őt vezetővé választó közösség. A személyes integritás legalább ennyire fontos. A vezető magánéletben és a nyilvánosság előtt tanúsított magatartása közvetlenül kihat az általa vezetett közösség hírnevére. Nem engedheti meg magának, hogy a magánéletében más értékek mentén járjon el, mint amelyeket nyilvánosan képvisel. Különösen azt nem engedheti meg magának, hogy az általa vezetett közösség erejét és erőforrásait egyéni érdekek elérése használja fel. Nem használhatja fel pozícióját, a szervezet kapcsolatrendszerét vagy erőforrásait saját (vagy családja, üzleti köre) anyagi vagy politikai előnyére.

A vezető erkölcsi kötelessége, hogy a közösség erőforrásait maximális átláthatósággal és a céloknak megfelelően kezelje, és hogy folyamatosan tájékoztassa az általa képviselteket az eredményeiről és természetesen a kudarcairól is.

Olyan szervezeti kultúrát, működési keretrendszert kell kialakítania, amely mentes a diszkriminációtól, a zaklatástól és a hatalommal való visszaéléstől. Mentes az információkkal való visszaéléstől, a megtévesztéstől és fenyegetéstől.

És végül, de nem utolsó sorban az is felelőssége, hogy biztosítsa a jövőt, hogy kineveljen, támogasson egy új generációt a közösségen vagy szervezeten belül, akik képesek lesznek tovább vinni az elért eredményeket, tovább képviselni a csoport értékeit, jövőképét.

Halloween-varázslat a Csopaki Strandon

a vártnál is nagyobb sikert aratott az idei rendezvény!

Egy település igazi értékét az ott élő emberek, a közöttük kialakuló kapcsolatok és a közösen megélt pillanatok adják. Azok a találkozások, beszélgetések, közös nevetések és élmények, amelyek erősítik az összetartozás érzését. A második alkalommal megrendezett Halloween-est a Csopaki Strandon pontosan erről szólt.

Az idei rendezvény minden várakozásunkat felülmúlta. **Hatalmas érdeklődés mellett, rengeteg család,**

gyermek és felnőtt részvételével telt meg élettel a strand. Különösen jó volt látni, hogy ilyen sokan választották a közös kikapcsolódást, és hogy egy őszi estén is milyen sokan voltunk kíváncsiak egymásra, a programokra és a közös élményekre.
Tavaly még egy egyszerű, de annál vidámabb csokivadászattal indítottuk útjára a csopaki Halloween-programot. **Idén már szerettük volna továbbgon-**

dolni az eseményt, és egy olyan estét teremteni, amely nemcsak a gyerekeknek, hanem az egész családnak élményt nyújt. **A látogatókat forralt borral, meleg italokkal és pogácsával vártuk, szólt a zene, különleges fények világították meg a strandot,** az este fénypontjaként pedig látványos **halloweeni tűzzsonglőr-bemutató** kápráztatta el a közönséget.

A rendezvény sikere azonban számunkra nem elsősorban a programok látványosságában vagy a résztvevők számában mérhető. Sokkal inkább abban, hogy ismét bebizonyosodott: az embereknek szükségük van az ilyen alkalmakra. **Jó kiszakadni a hétköznapokból**, **találkozni az ismerősökkel, új embereket megismerni,** a gyerekeknek együtt játszani, a felnőtteknek pedig egy pohár forró ital mellett beszélgetni. Ezekből a pillanatokból épül egy település közössége.

Csopakot sokan elsősorban nyári úti célként ismerik, pedig szeretnénk megmutatni, hogy településünk az év többi részében is tartogat élményeket. **A nyári strandszezon és a téli Falukarácsony között is szükség van olyan közösségi alkalmakra, amelyek okot adnak a találkozásra.** A Halloween-esttel egy újabb ilyen hagyomány alapjait szeretnénk megteremteni.

Hosszú távú célunk, hogy évről évre tovább emeljük a rendezvény színvonalát, új ötletekkel, programokkal és meglepetésekkel gazdagítsuk, de közben **megőrizzük azt, ami a legfontosabb: a közösségi élményt.** Mert nem feltétlenül a legnagyobb rendezvények hagynak bennünk maradandó emlékeket, hanem azok, amelyeken valóban jól érezzük magunkat egymás társaságában.

Köszönjük mindenkinek, aki velünk tartott, és külön köszönet illeti azokat a munkatársakat és támogatókat, akik munkájukkal, ötleteikkel, dekorációikkal hozzájárultak az este sikeréhez.

Mert Csopak nemcsak egy gyönyörű balatoni település, hanem egy közösség is. És ezt a közösséget a közösen megélt pillanatok teszik igazán élővé.

Clunyi Szent Odilo

„Ne hagyjuk magukra azokat, akik előttünk jártak; imáink elkísérik őket oda is, ahová a kezünk már nem ér el.”

Halottak Napja a római katolikus egyházban az elhunyt hívek megemlékezésére kijelölt nap. Az ünnep azon a tanításon alapul, hogy azoknak a híveknek a lelkei, akik haláluk pillanatában még nem tisztultak meg a bocsánatos bűnöktől, vagy nem tettek elégtételt korábbi vétkeikért, nem részesülhetnek az Istenlátásban (az üdvözítő színelátásban); rajtuk azonban imádságok és a szentmise áldozata révén segíteni lehet. Az ünnep november 2-ára esik. Az elhunyt hívekért való közbenjárásra szánt külön nap kijelölésének gyakorlata nagy múltra tekint vissza; az általános közbenjárás ünnepének bevezetése azonban elsősorban Odilónak, a clunyi apátság apátjának köszönhető.

Odiló nemesi családban született a franciaországi Auvergne-ben 962-ben. Származása ellenére klerikus lett, majd bencés szerzetesi ruhát öltött magára a clunyi apátságban, ahol 991-ben lett az apát helyettese, majd 994-től az apát.

Kezdettől fogva tanúságot tett kiváló vezető és szervező adottságairól. Bölcs és kiegyensúlyozott volt, misztikus, akit Isten bőségesen elhalmozott kegyelmeivel, ő pedig boldogan teljesítette feladatait Isten szolgálatában.

Önmagát keményen fegyelmezte, mások iránt viszont rendkívüli jóságot tanúsított. Szerzetesei azt mondták, hogy rendelkezései mintha nem is egy atya szigorúságából, hanem egy anya szeretetéből fakadnának. Amikor engedékenységgel vádolták, így válaszolt: *„Ha vétkezem és emiatt bűnhődnöm kell, ez történjék inkább az elnézésem, mint értelmetlen keménységem és kegyetlenségem miatt.”*

A Halottak Napjának eredetéhez fűződő legendát Szent Péter Damiani jegyezte fel Szent Odiló életrajzában. A történet szerint egy Szentföldről hazatérő zarándokot egy vihar egy lakatlan szigetre sodort, ahol egy remete élt. A remete elmondta neki, hogy a sziklák

S. Odilon, abbé (St. Odilo, Abbot), January 1st, from „Les Images De Tous Les Saincts et Saintes de L’Année” (Images of All of the Saints and Feast Days of the Year)

között van egy szakadék, amely összeköttetésben áll a tisztítótűzzel, ahonnan szüntelenül felszállnak a kínlódó lelkek jajkiáltásai. A remete azt is állította, hallotta, amint a démonok panaszkodtak a hívek – különösen a clunyi szerzetesek – imádságainak hatékonysága miatt, amelyek révén azok kiszabadítják áldozataikat a démonok karmaiból. Hazatérése után a zarándok sietett értesíteni a clunyi apátot, aki erre november 2-át közbenjáró nappá jelölte ki, hogy közössége ezen a napon a tisztítótűzben szenvedő összes lélekért imádkozzék.

Clunyból a szokás átterjedt a clunyi rend többi kolostorába is, hamarosan átvették Franciaország számos egyházmegyéjében, majd innen kiindulva elterjedt az egész nyugati egyházban.

Az apát igyekezett jó viszonyban lenni kora fejedelmeivel. II. Henrik német-római császár tisztelete jeléül nagy értékű császári jelvényeket adományozott neki, amelyet ő 1033 körül, egy nagy éhínség idején eladott és az árát az éhezőknek osztotta ki. 1002-től a császár tanácsadója volt. II. Henrik halála után is igyekezett folytatni diplomáciai munkáját. Így többek között közvetítőként működött II. Konrád német-római császár és II. Róbert francia király nézeteltéréseiben. Mint diplomata a legnagyobb lelkiismeretességgel intézte a földi ügyeket, és eszközt látott bennük a megszentelődésre és az evangélium szellemének kisugároztatására.

Több mint félszázados apátsága alatt nagy mértékben gyarapodtak az apátság filiái (egy anyaegyházhoz, plébániához tartozó, de önálló templommal vagy kápolnával és anyakönyvezési hellyel rendelkező kisebb lelkipásztori központ) és birtokai. Ez volt az apátság fénykora.

Odilo nagy méretű építkezéseket is folytatott, életrajzírója szerint: „*Clunyben a templomon és a falakon kívül mindent megújított.*”

Odiló minden tisztelet és megbecsülés közepette megmaradt egyszerű, szerény, alázatos embernek. Fulbert chartres-i püspök a „szerzetesek arkangyalának” nevezte. IX. Benedek pápa 1033-ban Lyon érsekévé jelölte, s el is küldte neki a püspöki gyűrűt és a palliumot új méltóságának jeleként, Odiló azonban nem fogadta el a megtiszteltetést.

Montecassino krónikája megőrizte montecassinói tartózkodásának emlékezetét: Odiló, a clunyi apát megkapta az engedélyt, hogy megcsókolja a kolostori közösség minden tagjának a lábát. 1041-től csatlakozott a Treuga Dei (Isten békéje) mozgalomhoz.

Teljes erejét a clunyi apátság belső szervezetének megreformálására fordította. Ennek érdekében két gyűjteményt is készített: a *Consuetudines Antiquiores*t és a *Consuetudines Farfenses*t. Ezenkívül néhány prédikációja, egy levele, valamint egy himnusz maradt tőle az utókorra.

1043-tól kezdve Odilót komoly testi fájdalmak kínozták. Ennek ellenére elhatározta, hogy utoljára meglátogatja még a kolostorait, s Souvigny Saint-Pierre priorságában bejelentette közeli halálát. 1049. január 1-jén éjjel befejezte hosszú életét, amelyet teljesen az Egyház és szerzetesei szolgálatának szentelt. A nagy tiszteletnek örvendő apátot II. Sándor pápa 1063-ban szentté avatta.

Mary Elizabeth Frye:

Ne jöjj el sírva síromig

Ne jöjj el sírva síromig,
Nem fekszem itt, nem alszom itt;
Ezer fúvó szélben lakom
Gyémánt vagyok fénylő havon,
Érő kalászon nyári napfény,
Szelíd esőcske őszi estén,
Ott vagyok a reggeli csendben,
A könnyed napi sietségben,
Fejed fölött körző madár,
Csillagfény sötét éjszakán,
Nyíló virág szirma vagyok,
Néma csendben nálad lakok
A daloló madár vagyok,
S minden neked kedves dolog...
Síromnál sírva meg ne állj;
Nem vagyok ott, nincs is halál.

Köztünk élnek

Szombathelyi Julianna

Cikksorozatunk célja, hogy bemutassuk azokat a csopakiakat, akik itt élnek köztünk és munkájukkal, mindennapi példamutatásukkal, civil aktivitásukkal vagy valamilyen kiemelkedő teljesítményükkel hozzájárulnak a közösség jólétéhez, a környezet és a természet megóvásához, a település fejlődéséhez, és elviszik a nagyvilágba Csopak jóhírét.

Vannak olyan hétköznapi helyek egy településen, amelyek jóval többet jelenthetnek annál, mint amire eredetileg létrehozták őket. Egy postahivatalról ritkán jut az ember eszébe, hogy oda jó betérni, hogy szívesen menne oda. Sokkal inkább a sorban állás, várakozás, bürokratikus ügyintézés jut eszünkbe róla, és az az érzés, hogy szeretnénk mielőbb végezni.

Csopakon azonban van egy olyan posta, ahová szívesen mennek az emberek, sőt, vissza is térnek oda, talán még akkor is, ha nincs befizetni való csekk, vagy feladni való levél a kezükben. Ezt a kis postát egy olyan személy vezeti, aki nem egyszerűen a munkáját végzi, hanem figyel az emberekre és arra a közösségre is, amely körülveszi.

Csopak Község Önkormányzatának Képviselő-testülete „Csopakért emléklap” kitüntetést adományozott Szombathelyi Julianna részére. A csopaki posta vezetőjeként kiemelkedő elhivatottsággal és példamutató hozzáállással végzi munkáját, miközben valóban szívügyének tekinti a helyi közösséget. Mindennap azért dolgozik, hogy az ügyfelek gyors, udvarias és segítőkész kiszolgálásban részesüljenek, és mindenki jó érzéssel távozzon a postáról. Amióta átvette a csopaki posta vezetését, barátságosabbá és otthonosabbá tette az épületet és annak környezetét is. Munkájában azonban ennél is tovább ment: számos közösségépítő kezdeményezést indított. Az ő jelenléte, aktivitása jó példa arra, ahogyan közösségi értékekről gondolkodhatunk. Nem azt keresi, mi az, ami rossz, ami nem működik, mit lehet kifogásolni, hanem a maga környezetében, a saját szakmai területén, emberi határain belül megpróbálja a lehető legjobbat megteremteni.

Szombathelyi Juliannával beszélgettünk a csopaki posta rendhagyó mindennapjairól, a posta vezetőjeként végzett munkájáról.

- Ritkán találkozni olyan postával, mint ami Csopakon működik. Mi ösztönözte arra, hogy a megszokottól eltérő módon működtesse a postát?

- Tizenegy éve dolgozom postán, nagyon szeretem a munkámat. Veszprémben, a Cholnoky Jenő utcai postán kezdtem dolgozni, majd GYES után a dózsavárosi postán, szintén Veszprémben. Az akkori vezetőm úgy instruált, hogy a mi dolgunk mindenben kiszolgálni az ügyfelek igényeit. Például kivinni a csomagot az ügyfél autójához, kitölteni helyette a szükséges papírokat, vagy „megszerelni az otthonában a telefonvezetéket”. A lényeg, hogy fontos volt a jól ismert, kialakult ügyfélkör megtartása, jó minőségű kiszolgálása.

- Hogyan került Csopakra?

- Én eredetileg itt születtem, itt jártam általános iskolába, akárcsak az édesanyám. Néhány évet töltöttem csak Veszprémben, tavaly áprilisban neveztek ki Csopakon postavezetőnek, ide már a Veszprémben tanult hozzáállást hoztam magammal. A csopaki posta korábban igazi „mumus” volt, a vezetők nem szerették, mert nyáron nagyon pörgős volt a munka. Nekem azonban inkább szimpatikus volt, szeretem, ha „zajlik az élet”. Szívesen segítek mindenkinek, igyekszem kedves, udvarias lenni az ügyfelekkel.

- Miben más mégis a többi postához képest – annyira, hogy elismerést vívott ki magának Csopakon?

- Próbálok minden lehetőséget megragadni, hogy jól érezzék magukat itt a postára betérők. Hogy ne csak ügyintézést, hanem emberi kapcsolódást is je-

lentsen a postára járás. Például könyvcsere programot indítottunk el. Az emberek elhozhatják a kiolvasott, megunt könyveiket, és elvihetnek egy számukra még új, használt könyvet. Vagy „felépítettünk egy Manófalut”, amelyben minden szolgáltatáshoz egy kis jelenetet rendeztünk be, egyfajta marketingként. A megtakarításokat egy bánya jeleníti meg, az utasbiztosítást egy tengerparti jelenet, a gépjármű biztosítást egy szekérről szóló jelenet.

- Sorban állás közben van mit nézegetni, így könnyebben telik az idő.

- Igen. Hasonló célból látható nálunk egy csigakiállítás. A lányom, és a párom gyűjtött 350 tengeri csigát és kagylót, ezek közül legszebbeket állítottuk ki a postán. Vagy készítettünk egy kis floráriumot, egy üvegballonban szép növényeket helyeztünk el. A várakozók szívesen nézegetik a virágokat, a könyveket, csigákat. Gyorsabban telik így az idő.

Különösen a gyerekek szeretik a Manófalut. Előfordul, hogy egy-egy csopaki nagymama felhív, és megkérdezi, megvan-e még a Manófalu, mert akkor idehozza az unokáját. Idén nyáron egy nyaraló kisgyerek naponta feljött a Manófalu kedvéért, volt, hogy másfél órát töltött el azzal, hogy nézegette.

A nálunk vásárolt nyeretlen sorsjegyeket össze szoktam gyűjteni, ha a vásárló ráírja a hátuljára a nevét és az elérhetőségét, bedobjuk egy gyűjtődobozba, és havonta, alkalmanként kisorsolunk belőle valakit. A nyertesnek egy ajándékkosarat szoktam adni. Ezt magam állítom össze. Januárban minden sorsjegyvásárlónk lóherés, malacos kulcstartót kapott újévi ajándékként.

- Meglehetősen egyedi marketinget talált ki. Mit szóltak hozzá a felettesei?

- Vezetőként szabad kezet kaptam. Tetszett nekik, amit tapasztaltak, a Posta Biztosítótól is megnézték a postánkat, ajándékcsomagot kaptam elismerésül. Számszerűsíthető is a siker, hiszen látszik a sorsjegyek értékesítésén.

- A posta környéke is hívogató.

- Sok virágot ültetek, a párom, aki Veszprémben kézbesítő sokat segít a dekorálásban. Plakátokat készít, posta feliratú fazekat, Halloween tököt készít. Nyáron, amikor sok paradicsom terem a kertünkben, meg szoktam ajándékozni az ügyfeleimet pár szem zöldséggel.

- Úgy látszik, központi szerepet tölt be Csopak közösségében. Hogyan fogadják mindezt a csopakiak?

- Természetesen szeretik, hogy hamar kiszolgálom őket a postán, hiszen azért jönnek alapvetően a postára. Idősebb ügyfeleknek gyakran segítek kikeresni a címet, ahová levelet szeretnének feladni, ha az egy közintézmény vagy szolgáltató. De nagyon sokat visszsza is kapok. Egyszer beragadt az ajtóm, egy kedves ügyfél segített kinyitni. Ha a kézbesítőnek elromlik a biciklije, az utcából segítenek megjavítani. Vagy éppen az augusztusi díjátadón egy másik díjazott szervezet, a Hegyközösség képviselői odajöttek hozzám, és megkérdezték, ők miben tudnak nekem segíteni, például korlátot festeni, falat javítani stb.

- Sokan elismerik a közösségi szerepvállalását.

- Egyszer egy hölgy, aki a nyeretlen sorsjegyével nyert egy ajándékcsomagot, hozott nekem hálából egy olyan ajándékcsomagot, amiben az ő kézzel készített gyertyái, édességek voltak. Néha, amikor valaki utalványt kap, de nem veszi át az értesítést róla, mert közben elköltözött, és én tudom az új címét, akkor megkeresem, hogy átvehesse azt. Különben vissza kellene küldeni az utalványt, pedig gyakran jól jön, különösen gyermekes családoknak. Ilyenkor is nagyon hálásak szoktak lenne az ügyfelek. Egy alkalommal pont egy új baba születése előtt három nappal sikerült egy ilyen utalványt kézbesíteni. Igazán jól jött a családnak.

- Melyik a legkedvesebb története az ilyen találkozásokról?

- Egyszer egy úr meglátva a csigagyűjteményt megkérdezte, lehet-e vásárolni a csigákból. Mi nem adjuk el ezeket, legfeljebb vásárolunk, hogy bővítsük a gyűjteményt. Ezután nem sokkal megjelent és hozott egy dobozt csigát nekünk.

- Köszönjük a beszélgetést, sok örömet, színes mindennapokat kívánunk a munkájához!

Adventi Gyertyagyújtás

2026. november 29. | 17 óra

Ünnepi beszédet mond:

Dr. Fodor János

római katolikus plébános

Közreműködnek:

Balatonfüredi Krisztus Király Plébániatemplom Énekkar
Vox Harmonia

Csopaki Református Általános Iskola tanulói

Csopaki Református Egyházközség Énekkara

Megújult a Csákány-hegyi kilátó

Őszi napsütésben ünnepeltük az átadást

Gyönyörű, napsütéses őszi időben adtuk át a megújult Csákány-hegyi kilátót. A jeles alkalomra sokan érkeztek, hogy közösen vegyenek részt a felújítás lezárását ünneplő eseményen. Voltak, akik kerékpárral, mások gyalogosan, túrázva vágtak neki az útnak, de családok gyermekekkel, nagyszülők unokáikkal és négylábú kedvenceikkel együtt is szép számban képviseltették magukat.

Külön öröm volt látni a Csopak Nyugdíjas Klub számos tagját, akik közül többen gyalogosan, fiatalos lendülettel és jókedvvel tették meg a kilátóhoz vezető utat. A rendezvény ismét megmutatta, hogy a természet szeretete és a közös élmények minden korosztály számára fontosak.

A **megjelenteket Ambrus Tibor polgármester köszöntötte**, aki röviden felidézte a kilátó felújításának előzményeit, valamint ismertette az elvégzett munkálatokat. A rekonstrukció során több **elhasználódott szerkezeti elemet kicseréltek, a teljes faszerkezetet megtisztították, felületkezelték és újrafestették.** A munkálatok részeként a faanyagot károsító rovarok és gombák elleni kezelést is elvégezték.

A felújítás elsődleges célja az volt, hogy a Csákány-hegyi kilátó hosszú éveken keresztül biztonságosan szolgálhassa a helyieket és a Csopakra látogató kirándulókat. A megújult kilátó nemcsak turisztikai látványosság, hanem a **település egyik kedvelt kirándulóhelye és meghatározó értéke is.**

A közös túra végén pogácsával kedveskedtünk az érkezőknek, megköszönve, hogy velünk tartottak ezen a szép őszi napon.

A kilátó megújult, a csodálatos balatoni panoráma pedig továbbra is a régi – sőt, talán még nagyobb öröm most újra megcsodálni! A megújult kilátóval ismét egy olyan értéket őrizhetünk és adhatunk tovább, amely generációk számára kínál kikapcsolódást, természeti élményeket és páratlan balatoni panorámát.

Várunk mindenkit szeretettel a Csákány-hegyen!

VERSENYKÉPES JÁRÁSOK PROGRAM

A fejlesztés Magyarország Kormányának a Versenyképes Járások Program keretében biztosított támogatásával valósult meg.

„Hiszünk a helyi szinergiák erejében!”

Csopak történelmi öröksége a szőlő- és borkultúra. Nemcsak gazdasági jelentősége miatt, hanem turisztikai vonzereje miatt is. A bortermő területek, a szőlőültetvények megőrzése, fejlesztése fontos közös feladatunk. Éppen ezért örömmel adunk hírt minden olyan kezdeményezésről, vállalkozásról, ami ennek a hagyománynak a megőrzését erősíti.
Cseresnyés Rékával a Memoár Wine Estate egyik megálmodójával és létrehozójával beszélgettünk eddigi útjukról, jövőbeli terveikről.

- *Mi vezette Önöket Csopakra?*
- 20 éve kerültünk Csopakra, egy véletlen folytán keveredtünk pont ide, de Csopak és a varázslatos környék szerelem volt első látásra.
- *Nem egyszerűen csak új otthonra találtak Csopakon, hanem életmódot is váltottak. Honnan eredt a motiváció?*
- A szőlő szerelem volt első látásra. Eleinte nem tudtuk hogyan jutunk majd el a borászkodásig, de szerettünk volna valami különlegeset létrehozni. A mi családunk egy hagyományos, sokgenerációs közösség, nagyon szoros a kapcsolat a családon belül nagyszülők, unokatestvérek között is.
A szőlődombok vonzottak minket elsősorban, beleszerettünk a Nagykuti-dűlőbe. A szőlőtermesztés és a borászkodás egészen az 1700-as évekig visszanyúlóan családi gyökerekkel bír, hiszen egyik ősünk, Cseresnyés Sándor, a kor neves Veszprém vármegyei orvosa, írója, költője és borásza a közeli Somló-hegyen művelte szőlőjét. Sokoldalú, igazi polihisztor volt, öröksége pedig ma is inspirál bennünket egy olyan borbirtok létrehozásában, amely jóval többről szól, mint a borról.

A férjemmel mindketten közgazdászként az üzleti világból érkeztünk, ahol kezdtünk már kiégni. Vonzott bennünket a természetközeli élet, ezért aztán kapcsolódva családi gyökereinkhez, új életet kezdtünk, és belevágtunk először a szőlőtermesztésbe.
- *Ez nagy váltásnak tűnik. Hogyan sikerült egy teljesen új szakmát, hivatást elsajátítani?*
- Szeretjük a kihívásokat. Az első néhány év volt a tanulóidőszak. A helyi gazdákkal együttműködve próbáltunk tanulni, egyre jobban beleástuk magunkat a szőlőtermesztés mikéntjébe, egyre többet tanultunk, ahogy magunk is elkezdtük gyakorolni.
A Nagykuti-dűlőben található összes kiöregedett szőlő ültetvényünket újratelepítettük, korszerű támrendszerrel szereltük fel, illetve növeltük a szőlő ültetvény összes területét is mintegy harminc százalékkal. Oda is szőlőt telepítettünk, ahol korábban nem volt.
- *A borászat pedig logikusan követte a szőlőtermesztést?*
- 10 éven keresztül a helyi borászoknak adtuk el a megtermelt szőlőt. Aztán mi magunk is belevágtunk a borászatba, beültünk újra az iskolapadba, és elindultunk e csodás szakma megismerésének hosszú útján. Itt, a Nagykuti-dűlőben építettük fel a saját

borászatunkat, ami egy nehéz és komplex projekt volt, a tervezésen, engedélyeztetésen át a megvalósításig, de végül megépült a megálmodott borászatunk. Az épület a Balaton-felvidék népi építészetét jeleníti meg letisztultabb, korszerűbb formában - bár sokan rácsodálkoznak, hogy nem egy régi épületet újítottunk fel!

- *Felújításokról beszélve, már több épületet is felújítottak Csopakon.*

- Igen, én valamikor építész szerettem volna lenni, de végül nem ezt tanultam. Most alkalmam nyílt ennek a vágyamnak is teret adni. Csopakon megtaláltam a módját, az inspirációt, a Balaton-felvidék építészeti kultúrájának képviseletét, megőrzését. Az egyik 200 éves kúria épület, amelyet felújítottunk, 2019-ben az „Év háza" pályázaton különdíjat nyert. A másik épület egy korábbi paraszthá, jelenleg a Pántlika Bisztró működik benne. Ez az épület az „Év Balatoni Háza" díjat nyerte el 2021-ben – a díjak elsősorban az építészeket dicsérik, akikkel nagyon élveztem az közös munkát, talán mondhatom: értékteremtést!

Visszatérve a borászathoz, már két éve fel is dolgozzunk a saját magunk által megtermelt szőlőt. Van egy tapasztalt borász munkatársunk, aki remek társunk az idén már hivatalosan is bio besorolású szőlészetben, illetve kézműves borászatban.

Velünk együtt vallja a természettel és szőlővel kapcsolatban, hogy „olyan, mint egy jó kapcsolat: törődöm vele, támogatom, odafigyelek rá – és cserébe valami különlegeset ad. És persze nincs két egyforma évjárat. Minden év egy új kaland, tele kihívásokkal és felfedezésekkel, amelyek újra és újra tanítanak valamire."

- *Ez valószínűleg jó megközelítés azokkal a kihívásokkal szemben, amelyeket a klímaváltozás és a szőlőket támadó új kártevők jelentenek.*

- Igen, a kihívás és a tanulás örök. Nincs két egyforma év. Ezt mi nem fenyegetésnek éljük meg, hanem lehetőségnek. Úgy vélem, nem véletlen, hogy a Biblia is számos szőlőtőkéhez kapcsolódó hasonlatot tartalmaz – ez nemcsak iránymutatást, de felelősséget is magával hordoz.

A szőlő nagy tanító: ha az ember odafigyel rá, alaposan, rendszeresen, lelkiismeretes táplálja azt, akkor meghálálja, de ha szétszóródik a figyelem, azt is azonnal jelzi. Mi az ültetvények talaját, illetve magát a szőlő növényt próbáljuk megerősíteni, ellenállóvá tenni az immunrendszerét.

- *Hogyan tovább? Milyen új feladatokat terveznek a jövőben?*

- Egyelőre több területet nem merünk művelni, mert a bor piaca nagyon telített, el kell adni azt, ami van. A kereskedelem jelenti tehát az új feladatot, új honlapot, webshopot alakítottunk ki, ahol rendelni tudnak az érdeklődők. Igyekszünk mindent igényesen csomagolni, akár a címkét, vagy a borosüveget nézzük, mind azt a csopaki természeti adottságokhoz méltó designt képviseli, amely idevonzott bennünket is. Igyekszünk színes portfóliót kialakítani, amiben a borok mellett szerepel például a „Disznóság" elnevezésű pálinka is. Ennek a története, hogy a chardonnay szőlőnket a szüret előtt alaposan megdézsmálták a vaddisznók, a borkészítésre így alkalmatlanná vált szőlőből egy környékbeli bérfőzdében pálinkát főzettünk – a váratlanul finomra sikerült pálinkát ennél fogva „Disznóság" névre kereszteltük, amely első palackozása a Pannon Pálinka – és Párlatversenyen ezüstérmet nyert. A második palackozású „Disznóság" szőlőpálinkánk még izgalmasabb: 5 éven át hagytuk tölgyfa hordóban érni, és fantasztikus aromákkal kerekedett ki.

- *Hogyan sikerült beilleszkedni Csopak közösségébe?*

- Nagyon szeretünk itt lenni, az embert rabul ejti a falu, a természet, a Balaton megunhatatlan látványa. Rengeteget dolgozunk, a hagyományos közösségi rendezvényeken kevés időnk van részt venni, ugyanakkor a borhoz kapcsolódó szakmai, emberi közösségekben igyekszünk aktívan jelen lenni. Szoros kapcsolatot ápolunk a helyi borászatokkal, akik befogadtak bennünket, kölcsönösen támogatjuk egymást. Mindenki egy kicsit mást nyújt a fogyasztók, a vendégek, a turisták számára, így tudjuk egymás termékeit, szolgáltatásait ajánlani. Én hiszek a szinergiákban. Például a Tamás Pince szörpjeit, lekvárjait mi is kínáljuk. Vagy közös termékeket tudunk fejleszteni: a mi szőlőpálinkánk és a Tamás Pince szörpjei remek koktélok alapanyagául szolgálnak. Volt már közös rendezvényünk Petrányiékkal, amikor az üzleti rendezvény nálunk indult, és mindkét pince bejárása után a csodás Petrányi Borteraszon záródott egy ebéd mellett.

Igyekszünk tehát több lábon állni, több, kisebb, borhoz kapcsolódó rendezvényt szervezni – egyelőre előre egyeztetett időpontban várjuk az érdeklődőket borkóstolókra, zártkörű rendezvényekre.

- *Köszönjük a beszélgetést, sok sikert kívánunk a vállalkozásukhoz!*

Megemlékezés 1956 hetvenedik évfordulóján

Mint ahogy korábbi rendezvényeink alkalmával, most is sok vendég érkezett az 1956. évi forradalom és szabadságharc 70.-ik évfordulója alkalmából rendezett megemlékezésünkre. Október 16-án délután a meghívott előadónk Bencsik András a Demokrata című lap főszerkesztője volt.

Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy most a 70 évforduló idején társadalmunkban ugyanolyan feszült és megosztott viszonyok uralkodnak, mint húsz évvel ezelőtt, amikor az ötvenedik évfordulón emlékeztünk.

Amit az 56-os eseményekkel, illetve az azokat kiváltó előzményekkel kapcsolatosan azokban a napokban még nem tudhatott a magyar nép, (ma már igen) az hogy a magyarországi történések , nagyrészt a II. világháború után kialakult nagyhatalmi érdekek által eldöntött és meghatározott körülmények között zajlottak (és még a KGB-s szálak is). A magyarországi eseményeket megelőzően Varsóban és Berlinben is voltak megmozdulások, de aztán igazán a magyarországi események fejlődtek népfelkeléssé. (Később Pozsgai Imre használta a népfelkelés kifejezést.)

Az 1955-ös Osztrák államszerződés után a szovjet katonai erőknek el kellett hagyniuk Ausztria területét, de Magyarországról nem szerették volna kivonni erőiket. Az 56-os események pedig okot adtak arra (itt tapintható a KGB-s szál), hogy „ideiglenesen" megszállva tartsák Magyarországot egészen 1991 június 19-ig. (Ezen a napon 15 óra 1 perckor a záhonyi-csapi hídon lépett ki az országból az utolsó orosz katonatiszt.)

Az előadáson érintett események részletes leírására terjedelmi okokból most nincs lehetőség, de említést teszünk a forradalom leverését követő kádári megtorlásról, a koncepciós perekről, a vérbírákról és ügyészekről, mert a történetnek ez a része talán a közvélemény előtt nem annyira ismert.

Összehasonlítva a 107 évvel korábbi véres megtorlást, amikor az 1849-es szabadságharc leverését követően Haynau tábornok mintegy 50 főtisztet végeztetett ki, a kádári vérbíróságok több száz halálos ítéletet hoztak és hajtatattak végre. Elmondható tehát, hogy ez hatalom messze felülmúlta a 107 évvel korábbi hatalom véres elődjét a 231 halálos ítélettel. De van más különbség is, mégpedig az, hogy Haynau katonákat végeztetett ki, 56 vérbírái pedig katonákat, civileket és fiatalokat (a legfiatalabb Manszfeld Péter volt, akinek megvárták

a nagykorúságának napját és azután 11 nappal végezték ki).

Néhány nevet talán érdemes megemlíteni (már nincsenek az élők sorában), úgy mint Tucsek Gusztáv, aki a legtöbb halálos ítéletet hozta, Mátyás Miklós, Domokos Deutsch József, Jáhner-Bakos Mihály, Vida Ferenc a Nagy Imre per bírája, Mundi János, Szíjjártó Károly. A bírók tablója még (!) látható a Terror Háza múzeumban.

Ügyészek: Szénási Géza legfőbb ügyész, Szalay József a Nagy Imre per ügyésze, Mátsik György a Manszfeld per ügyésze, Rajnai Sándor (ő tartóztatta le Snagovban, Romániában Nagy Imréét) későbbi moszkvai nagykövet.

A fent említett bírók és ügyészek működtek közre a több száz halálos ítélet meghozatalában, de röviden meg kell emlékezni az utcai harcok, a sortüzek (leghírhedtebb a Kossuth téri) áldozatairól és arról a kétszázezernyi menekültről, akiknek az 56-os események miatt kellett emigrálniuk.

Az előadás felemelő és záró eseménye volt, amikor Bencsik András úr bemutatta az AURUM CORONARIUM, A Szent Korona legendás története című kötetét. A könyv tartalmában és megjelenésében is lenyűgöző, lehet mondani, hogy egy gyönyörű könyv. Egy mélyre ható tisztelet a magyarok kollektív nemzettudata előtt, amely egy huszonöt évig tartó gyűjtő, elemző munka eredménye. A Szent Korona nem csak egy létező tárgy, hanem egy szakrális tárgy, amelyre elődeink legjava élő személyként, még korábban pedig uralkodóként tekintett. A Szent Korona jogi személyként tekinthető. Jogtörténeti és alkotmányjogi vizsgálatok szempontjából is értelmezhető.

Ezen kötet tartalmának és szellemiségének megismerése, mindenképpen közelebb vihetne a nemzeti megbékéléshez.

Az előadás zárásaként Bencsik úr dedikálta azoknak a szerencséseknek a könyvét, akik hozzájutottak, mert bizony hamar elfogytak a CORONARIUM példányai.

Az írásos megemlékezés után a Polgári Kör szeretné tájékoztatni az érdeklődőket az elkövetkező kulturális rendezvényekről az alábbiak szerint:

- **november 13 (péntek)** 16 h. Kossuth L. u.55. Művelődési Ház
  az előadás címe: Világok Harca, előadó: Vukics Ferenc katonai és külpolitikai szakértő
- **december 11 (péntek)** 16 h. Kossuth L. u. 55. Művelődési Ház
  adventi zenés, verses, kulturális rendezvény, vendég előadó Kovács P. József
- **december 13 (vasárnap)** 16 h. Kossuth L. u. 55. Művelődési Ház
  színházi előadás, címe: BORBÁLA (gróf Nádasdy Borbála életéről készült színmű), az előadás a Csopaki Önkormányzat támogatásával kerül megrendezésre, a belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött:
  https://luma.com/7wamhk1x

Lejegyezte: DRKB Csopaki Polgári Kör

Mielőtt beköszönt a fagy

Téli kisokos – Hasznos tanácsok otthonra, a kertbe és a mindennapokra

A hideg hónapok beköszöntével érdemes néhány percet szánnunk otthonunk, kertünk és környezetünk felkészítésére. Egy kis odafigyeléssel megelőzhetjük a fagykárokat, csökkenthetjük a balesetek kockázatát, és energiát is megtakaríthatunk. Összegyűjtöttük a tél legfontosabb teendőit, hogy a hideg időszak biztonságosabban és gondtalanabbul teljen.

Védjük meg a vízórát a fagytól!

A fagyott vízvezeték és a megrepedt vízóra komoly kellemetlenséget és jelentős anyagi kárt okozhat.
Ellenőrizzük a vízóraakna fedelének épségét és megfelelő záródását!
Gondoskodjunk az akna és a vízóra megfelelő hőszigeteléséről, különösen a fedél alatti részen!
A kerti csapokat, a fagyveszélyes vezetékeket és az öntözőrendszert téliesítsük, szükség esetén víztelenítsük!
A télen nem használt ingatlanok vízhálózatát is készítsük fel a fagyra!
Időnként ellenőrizzük, nincs-e víz az aknában, illetve nem tapasztalható-e szivárgás!
Fontos: a szigetelés ne akadályozza a vízóra leolvashatóságát és a későbbi hozzáférést. A vízóra rendellenes működése vagy sérülése esetén forduljunk a szolgáltatóhoz.

Fűtsünk takarékosan, szellőztessünk helyesen!

A megfelelő szellőztetés nemcsak a levegő minősége, hanem otthonunk penészesedésének megelőzése szempontjából is fontos.
Naponta többször, rövid ideig, teljes ablaknyitással szellőztessünk!
A hosszan bukóra nyitott ablak helyett válasszuk a néhány perces, intenzív légcserét!
Szellőztetéskor lehetőség szerint vegyük lejjebb a fűtést, majd az ablakok becsukása után állítsuk vissza a kívánt hőmérsékletet.
Ne takarjuk el a radiátorokat bútorokkal és vastag függönyökkel!
Tartsuk tisztán és rendszeresen ellenőriztessük a fűtőberendezéseket!
A megfelelő hőmérséklet és páratartalom fenntartásával a komfortérzetünk is javulhat, miközben a felesleges hőveszteséget is mérsékelhetjük.

Figyeljünk a szén-monoxid-veszélyre!

A fűtési szezonban különösen fontos a biztonság. A szén-monoxid színtelen, szagtalan, mérgező gáz, amely akár életveszélyes mérgezést is okozhat.
Használjunk megfelelő, megbízható szén-monoxid-érzékelőt, és ellenőrizzük annak működését!
Gondoskodjunk a tüzelőberendezések és a kémények előírások szerinti ellenőrzéséről!
Soha ne zárjuk el a nyílt égésterű berendezések működéséhez szükséges levegő-utánpótlást!
Veszély esetén: ha megszólal a szén-monoxid-érzékelő, vagy rosszullétre, fejfájásra, szédülésre gyanakszunk, azonnal menjünk friss levegőre, és biztonságos helyről hívjuk a 112-es segélyhívót.

Segítsük a kertünk madarait!

A hideg időszakban a madarak számára nehezebbé válhat a táplálék megszerzése. Egy jól elhelyezett, rendszeresen gondozott etető sokat jelenthet számukra.
Etessünk napraforgómaggal, megfelelő olajos magvakkal vagy almával!
Az etetőt rendszeresen tisztítsuk, és gondoskodjunk a megfelelő minőségű táplálékról!

Kenyeret, sós, fűszeres vagy romlott ételmaradékot ne adjunk a madaraknak!
Ha elkezdjük a téli etetést, a tartós hideg időszakában lehetőleg rendszeresen töltsük fel az etetőt!
A madáritatásról se feledkezzünk meg: fagymentes időben sekély itatóval is segíthetjük a kertünk látogatóit.

Készítsük fel a kertet és a növényeket a télre!

Néhány egyszerű intézkedéssel megóvhatjuk növényeinket a téli időjárás káros hatásaitól.
A fagyérzékeny növények tövét takarjuk mulccsal vagy lombbal!
A cserepes növényeket szükség esetén helyezzük védett helyre, a fagyérzékeny edényeket pedig óvjuk a repedéstől!
Ellenőrizzük és szükség esetén tisztítsuk meg az ereszcsatornákat!
Téliesítsük az öntözőrendszert, és víztelenítsük a fagyveszélyes kerti vezetékeket!
A lehullott leveleket lehetőség szerint komposztáljuk!
A növények téli gondozásánál mindig vegyük figyelembe az adott faj igényeit.

Készüljünk fel a hóra és a jegesedésre!

A havas, fagyos időben a közlekedés és a gyalogos közlekedés is nagyobb odafigyelést igényel.
Tartsunk otthon hólapátot és megfelelő síkosságmentesítő anyagot!
Gondoskodjunk az ingatlanunk előtti járda biztonságos állapotáról a helyi előírások szerint!
Figyeljünk a tetőkről lezúduló hóra és a jégcsapokra!

Viseljünk csúszásmentes lábbelit, és közlekedjünk óvatosan!
Autóval indulás előtt ellenőrizzük a gumiabroncsokat, az akkumulátort, a fagyálló folyadékot és az ablakmosót!
Havas, jeges időben indulás előtt tájékozódjunk az aktuális útviszonyokról, és számoljunk hosszabb menetidővel.

Ne feledkezzünk meg a háziállatokról!

A téli hideg az állatok számára is megterhelő lehet. Gondoskodjunk arról, hogy kedvenceink biztonságos, száraz, szélvédett és megfelelően szigetelt helyen pihenhessenek.
Rendszeresen ellenőrizzük az ivóvizüket, hogy ne fagyjon be!
Hideg időben fordítsunk fokozott figyelmet az idős, beteg vagy rövid szőrű állatokra!
Tartós fagyban se hagyjuk figyelmen kívül az állatok fokozott védelmi igényeit!

Figyeljünk egymásra is!

A téli időszakban különösen sokat jelenthet egy kis odafigyelés. Érdeklődjünk az egyedül élő, idős szomszédok felől, különösen tartós hideg, havazás vagy jegesedés idején. Egy bevásárlás, egy telefonhívás vagy egy felajánlott segítség is sokat számíthat.

Októberi élmények a Fecskefészek Bölcsődében

Az október is sok színes, vidám és hasznos élményt tartogatott a Fecskefészek Bölcsőde mindennapjaiban.

Az őszi hangulat jegyében **tökfaragással készültünk**, amely igazi közös élményt jelentett. A vidám tökök, az őszi dekorációk és az alkotás öröme különleges hangulatot varázsolt a bölcsődébe. A közös készülődés során a gyermekek is megismerkedhettek az ősz egyik jellegzetes szimbólumával. A főszerepet ezúttal az érzékszervi tapasztalatszerzés kapta. A tököt megfoghatták, megtapinthatták, majd felfedezhették a belsejét, a magokat és a különleges , puha rostos részeket. Volt aki bátran nyúlt bele, mások csak óvatosan szemlélték.

Ebben a hónapban ismét **Ringató foglalkozáson** vehettünk részt, ahol a közös éneklés, mondókázás és zene szeretete került a középpontba. A meghitt, játékos együttlét nemcsak a gyermekeknek, hanem a felnőtteknek is kellemes feltöltődést nyújtott. Ez a foglalkozás mindig nagy sikert arat a gyermekek körében, örülnek a hangszereknek, a zenének és a közös mókázásnak.

Októberben a szakmai fejlődésre és a biztonságra is kiemelt figyelmet fordítottunk. Részt vettem egy gyermek-elsősegélynyújtási és újraélesztési képzésen, ahol a **Bethesda Gyermekkórház szakembereinek segítségével gyakorlati tudást szerezhettünk az újraélesztés lépéseiről, valamint a fulladásos helyzetekben szükséges teendőkről.** A próbabábukon végzett gyakorlatok lehetőséget adtak arra, hogy éles helyzetben is alkalmazható tapasztalatokkal gazdagodjunk.

Számunkra fontos, hogy a bölcsődei élet ne csak élményekben gazdag, hanem biztonságos is legyen, ezért különösen értékesnek tartjuk az ilyen képzéseken való részvételt.

Októberben tehát jutott hely a közös alkotásnak, a zenének, a vidámságnak és a szakmai fejlődésnek is. Már izgatottan várjuk, milyen új élményeket tartogat számunkra a következő hónap!

Petró Nikolett intézményvezető

Mozgás, öröm és közös élmények a III. OviOlimpián

Az OviOlimpia hagyománya 2024-ben indult Alsóörs és Balatonalmádi óvodáinak közös kezdeményezéseként. A rendezvény célja, hogy a legkisebbek játékos formában tapasztalják meg a mozgás örömét, a közösség erejét és a sportszerű versengés élményét. Ez a szép hagyomány 2026-ban is folytatódott, amikor Alsóörs adott otthont a III. OviOlimpiának.

A Csopaki Mandulavirág Óvoda nagycsoportosai örömmel és nagy lelkesedéssel vettek részt ezen a különleges sporteseményen. A gyermekek izgatottan érkeztek, hiszen egy vidám, mozgással teli nap várt rájuk, ahol játékos feladatokban tehették próbára ügyességüket, gyorsaságukat és kitartásukat a környék óvodásainak csapataival együtt.

A verseny során a futásé, az ügyességi feladatoké és a jókedvé volt a főszerep. A gyerekek lelkesen próbálták ki magukat az egyes kihívásokban, biztatták egymást, és együtt örültek minden apró sikernek. A sok mosoly, nevetés és biztató szó igazi csapattá kovácsolta a kis sportolókat. Megtapasztalhatták, milyen jó érzés közösen küzdeni egy célért, figyelni egymásra, és sportszerűen elfogadni a verseny örömeit és kihívásait.

Számunkra különösen jó érzés volt látni a gyermekek lelkesedését, bátorságát és kitartását. Büszkék

vagyunk nagycsoportosainkra, akik vidáman, egymást támogatva és igazi csapatszellemben képviselték a Csopaki Mandulavirág Óvodát.

A nap végén élményekkel, mosollyal és sok szép közös emlékkel térhettünk haza. A III. OviOlimpia ismét megmutatta, hogy a sport nem csupán a versengésről szól, hanem a mozgás szeretetéről, az összetartozásról és az együtt átélt örömökről is.

Köszönjük a szervezőknek a színvonalas rendezvényt és a lehetőséget, hogy részesei lehettünk ennek a nagyszerű kezdeményezésnek! Hisszük, hogy az itt szerzett élmények még sokáig elkísérik gyermekeinket, és tovább erősítik bennük a mozgás, a játék és a közösség iránti szeretetet.

Kiss Erzsébet
óvodapedagógus

Élményekben gazdag október az iskolánkban

Vidáman és eseménydúsan telt az október iskolánkban. A hónap első napján, a Zene világnapja alkalmából közös énekléssel kezdtük a reggelt, majd egy héten át az „ŐSZÍNtér” program keretében az ősz színeit viseltük, közösen hangolódva az évszakra.

A megemlékezések sorában a **Mohács 500 jubileumi történelemóra** is helyet kapott. Iskolánk 6–8. osztályos tanulói animációs film, csoportfeladatok és emlékműtervezés segítségével idézték fel a mohácsi csata eseményeit. A hónap végén az 1956-os forradalom és szabadságharc 70. évfordulójára emlékeztünk. A 7. osztályosok színvonalas műsorral tisztelegtek a hősök emléke előtt.

A sport és a mozgás számos lehetőséget kínált diákjainknak. A „Túrázz a sulival!” pályázat keretében a 6–7. osztályosok és szüleik a Sobri Jóska Kalandparkban töltöttek egy élményekkel teli napot, majd egy másik alkalommal diákok, szülők és pedagógusok közösen teljesítették az Úrkúti Csárdahegyi őskarszttól Városlődig vezető 11 kilométeres túrát.

Tanulóink sikeresen szerepeltek a **Fut a Füred** futóversenyen is: sokan az első tíz között értek célba, Schuszter Bendegúz pedig bronzérmet szerzett. A hatodikosok a veszprémi Liget Boulder falmászóteremben fejleszthették erejüket és ügyességüket. Iskolánk a

„Bringázz a suliba!” programhoz is csatlakozott, ösztönözve a gyerekeket a biztonságos, tudatos és egészséges kerékpáros közlekedésre.

A környezetvédelem és a felelős gondolkodás szintén fontos szerepet kapott. A **Te Szedd!** akcióban alsó és felső tagozatos diákok, valamint szülők közösen tisztították meg településünk több utcáját. Az Állatok világnapja alkalmából egykori tanítványunk, Kiss Boglárka két örökbe fogadott, mentett kutyussal, Zserbóval és Horkával látogatott el hozzánk. A gyerekek a felelős állattartásról hallhattak, és a kutyák ügyességi bemutatóját is megtekinthették. Az Élelmezési világnap alkalmából az egészséges táp-

lálkozásra és az élelmiszer-pazarlás megelőzésére hívtuk fel a figyelmet. A tanulók zöldségeket, gyümölcsöket és csírákat kóstolhattak, ismereteiket pedig játékos kvízben tehették próbára.
A közös gondolkodás és a játék örömét hozta el az **Őszi Medve Matek GO** szabadtéri verseny, ahol 14 csapat mérte össze tudását a balatonfüredi Tagore sétányon, izgalmas logikai és matematikai feladatok megoldásával.
A kulturális programok sem maradtak el: október 8-án a Csopaki Könyvtári, Információs és Közösségi Hely szervezésében **Danny Mesél** zenés, interaktív előadása varázsolta el a gyerekeket. A hónapban Komáromi Sándor *Bántalmazó kultúra – Kiútmodellek túlélőknek* című könyvének bemutatójára is sor került, ahol a szerző és beszélgetőpartnere, Szakmáry Dalma a bántalmazás felismeréséről és a lehetséges kiutakról beszélgetett az érdeklődőkkel. A könyvtári programok a Könyvtárellátási Szolgáltatási Rendszer keretében, az Eötvös Károly Könyvtár támogatásával valósultak meg.
Október ismét bebizonyította, hogy a tanulás, a sport, a környezetvédelem és a közösségi élmények szorosan összetartoznak. Köszönjük minden pedagógusnak, szülőnek, segítőnek és támogatónak, hogy hozzájárultak a programok sikeréhez!

Új korszak a közétkeztetésben:

Megérkezett a Szupermenza a Csopaki Református Iskolába

Új fejezet kezdődött a Csopaki Református Iskola életében: hivatalosan is elindult az intézményben a „Szupermenza” program. Az új, szabadszedéses rendszer nemcsak a változatosságot és a szabad választás örömét hozta el a diákoknak, hanem a fenntarthatóságra és a tudatos étkezési szokásokra is neveli a fiatalokat .

A hagyományos, előre kiporciózott adagok ideje leáldozott Csopakon. Az új rendszerben a tanulók maguk választhatják ki, hogy mit szeretnének enni: naponta háromféle főételből válogathatnak, a köreteket és a feltéteket pedig szabadon kombinálhatják, sőt akár többféle fogást is megkóstolhatnak.

Döntési szabadság és felelősségvállalás

A Szupermenza bevezetésének hátteréről az iskola vezetősége elmondta: a mai világ sajátja, hogy a gyerekek is hozzászokjanak a választáshoz és a döntéshez. Az új modell a szabadság mellett a felelősségre is tanít.

„Megtanulják ekkor a korukban, hogy annyit veszek, amennyi elég” – emelték ki a program kapcsán.

A Hungas cégcsoport által működtetett koncepció messze túlmutat a puszta étkeztetésen: ez egy komplex edukációs program a fenntarthatóságról és az egészséges táplálkozásról. A szakemberek rámutattak, hogy a mai gyerekek gyakran mindössze 5–10 féle ételt ismernek és szeretnek. Az új rendszer lehetőséget ad arra, hogy a diákok a kényszerhelyzet helyett önként, kis adagokban kóstolgassák az új ízeket – például a korábban „mumusnak” számító brokkolit. Ennek köszönhetően a gyermekek sokkal nyitottabbá váltak, sőt már receptkérések is érkeznek a szülőktől otthoni elkészítésre.

Élvezetesebb ebédidő, kevesebb hulladék

A korábbi rendszer egyik nagy problémája volt az óriási élelmiszer-pazarlás – a levesek például gyakran 80%-ban a kukában végezték, részben a szűkös időkeret és a kötelezően előírt magas tálalási hőmérséklet miatt.

Az új, szabadszedéses struktúrának köszönhetően a gyerekek a saját tempójukban, sorban állás nélkül tudnak étkezni, így a nettó ebédidő is kedvezőbben alakul. A tányéron maradó felesleges hulladék drasztikusan csökkent: a nyersanyagfogyasztási adatok azt mutatják, hogy a gyerekek sokkal nagyobb kedvvel és nagyobb mennyiségben fogyasztják el a minőségi ételeket. A tudatosságot erősíti az is, hogy a kijáratnál megállítótáblák szemléltetik az előző napi maradékmennyiséget, megmutatva, hogy abból hány másik gyermek lakhatott volna jól.

Mit szólnak a diákok?

A gyerekek körében egyértelműen népszerű az új menza. Mint kiderült, a legjobban azt szeretik, hogy minden nap találnak kedvükre való, ízletes ételt, és nem maradhat el a napi friss gyümölcs és saláta sem. A diákok maguk is vallják: a legjobb az egészben az, hogy csak annyit szednek ki a tányérjukra, amennyit valóban meg tudnak enni, így kevesebb élelmiszer vész kárba.

A Csopaki Református Iskolában bíznak abban, hogy az új Szupermenza hosszú távon is a mindennapjaik értékes pillére marad, amely egészséges szokásokkal és örömteli élményekkel gazdagítja a diákokat.

Currys tortellonileves

A hűvösebb napokon különösen jólesik egy tányér melengető, fűszeres leves. Ez a currys tortellonileves – igen, jól olvasod, tortellini - gyorsan elkészül, tartalmas, mégis könnyed fogás, amely akár önálló ebédként vagy vacsoraként is megállja a helyét.

Hozzávalók (4 főre):

- 2 evőkanál olaj
- 1 evőkanál currypor
- 550 g fagyasztott zöldségmix
- 1 db zöldségleveskocka
- 1,5 liter víz
- 250 g töltött, zöldséges/sonkás tortelloni
- 100 ml tejszín
- 1 evőkanál liszt
- só, bors

Elkészítés:

Az olajat egy nagyobb lábasban felhevítjük, hozzáadjuk a sót, a borsot és a curryt, majd 1–1,5 percig pirítjuk, hogy a fűszerek aromája felszabaduljon. Beletesszük a fagyasztott zöldségmixet és a leveskockát, felöntjük a vízzel, majd a zöldségeket puhára főzzük.

Hozzáadjuk a tortellonit, és a csomagoláson jelzett idő alatt, általában 3–4 perc alatt készre főzzük. Közben a tejszínt simára keverjük a liszttel, majd folyamatos keverés mellett a leveshez öntjük. Egyet forralunk rajta, és már tálalhatjuk is.

Csokis banánkenyér

Egy bögre tea vagy kávé mellé tökéletes választás a hűvös novemberi délutánokon. A kissé túlérett banánokból is készülhet mennyei sütemény! Ez a csokoládédarabokkal gazdagított banánkenyér kívül aranybarnára sül, belül pedig puha és kellemesen szaftos marad.

Hozzávalók:

- 3 db érett banán
- 2 db tojás
- 10 dkg olvasztott vaj
- 10 dkg barna cukor
- 1 teáskanál vaníliakivonat
- 20 dkg liszt
- 1 teáskanál sütőpor
- fél teáskanál szódabikarbóna
- 1 csipet só
- 10 dkg étcsokoládé, apróra vágva

Elkészítés:

A sütőt előmelegítjük 180 °C-ra (légkeveréses sütő esetén 170 °C-ra), a kenyérformát sütőpapírral kibéleljük.

A banánokat villával pépesre törjük, majd hozzákeverjük a tojásokat, az olvasztott vajat, a barna cukrot és a vaníliakivonatot. Egy másik tálban összekeverjük a lisztet, a sütőport, a szódabikarbónát és a sót, majd a száraz hozzávalókat a banános masszához adjuk.

Fakanállal összedolgozzuk, végül beleforgatjuk az apróra vágott étcsokoládét. A tésztát a formába öntjük, a tetejére is szórunk néhány csokoládédarabot, majd 50–55 perc alatt készre sütjük. Tűpróbával ellenőrizzük, hogy átsült-e.

Sütés után 10–15 percig a formában pihentetjük, majd rácsra helyezve hagyjuk kihűlni. Langyosan szeletelve a legfinomabb!

Tipp: Ha még gazdagabb ízvilágot szeretnénk, egy marék durvára vágott diót vagy mogyorót is keverhetünk a tésztába.

Októberben sem unatkoztunk

mozgalmas hónap a Nyugdíjas Klubban

Az ősz beköszöntével nem lassult le az élet a Csopaki Nyugdíjas Klubban. Sőt! Októberben is bőven akadt választék a programokból: mozgás, kirándulás, érdekes előadások, kiállítás és egy jó hangulatú találkozó – igazán változatos hónapot tudhatunk magunk mögött.

A mozgásról októberben sem feledkeztünk meg, hiszen továbbra is fontosnak tartjuk, hogy aktívan teljenek a napjaink, hiszen hétfőnként Földi Hajnalka

vezetésével tornázunk, keddenként pedig Ecsedi Ildikó táncfoglalkozásain kapcsolódhatunk ki. Ezek a rendszeres alkalmak nemcsak a testünket tartják karban, hanem jókedvűen is telnek – és valljuk be, egy kis mozgásra mindig szükség van!
Így aztán a hét máris lendületesen és jó hangulatban indul!
Októberben a megújult Csákány-hegyi kilátó ünnepélyes avatásán is szép számmal vettünk részt. Ki gyalogosan, ki az önkormányzat mikrobuszával jutott fel a hegytetőre, ahol szép őszi idő és csodálatos panoráma fogadott bennünket. Ambrus Tibor

polgármester köszöntötte a résztvevőket, és mesélt a kilátó megújulásáról. A kellemes séta, a szép kilátás és a jó hangulat igazán emlékezetessé tette ezt a programot.
A hasznos ismeretekből sem volt hiány. Szekeres Kornél rendőr őrnagy visszatérő vendégként látogatott el hozzánk, ezúttal az idősek veszélyeztetettségéről, különösen az internetes csalásokról tartott előadást. Közérthetően, sok példával világított rá arra, mire érdemes odafigyelnünk, hogyan ismerhetjük fel a gyanús helyzeteket, és miként védhetjük meg magunkat a csalóktól. Olyan tudást kaptunk, amelynek a mindennapokban is hasznát vehetjük.

A hónap egyik különösen kellemes programja volt, a ma már talán a hagyományosnak mondható őszi találkozónk a Paloznaki Nyugdíjas Klub tagjaival. Vendéglátóink igazán kitettek magukért! Megismerkedhettünk Szabó László Zoltán népművész, fafaragó alkotásaival a Szent József Házban, majd Szente Ádám polgármester köszöntője után Czeglédy Ákos vezetésével barangoltunk a faluban. Megcsodáltuk a régi, szépen felújított portákat, és a településünk múltjába is bepillanthattunk. A programot jó hangulatú beszélgetés, játék, finom langalló és helyi borok tették teljessé. Köszönjük a paloznakiak szívélyes fogadtatását és a sok munkát, amellyel ilyen tartalmas, élményekben gazdag napot töltöttünk el együtt.

A hónap végén ismét útra keltünk – ezúttal képzeletben, Chikán András segítségével. „Törököt fogtam… nem ereszt!” című előadásában Törökországba kalauzolt bennünket, ahol a lenyűgöző tájak mellett a történelem és a magyar vonatkozások is előkerültek. András előadása mint mindig alapos felkészülésről tanúskodott: rengeteg érdekességet, képek és történetek tették élvezetessé az utazást. Házi idegenvezetőnk segítségével már számtalan helyet bejártunk a nagyvilágban: Spanyolországtól Franciaországon és Japánon át egészen Machu Picchuig. Olyan tájakra is eljutottunk általa, ahová talán személyesen soha nem jutnánk el. Köszönjük neki a sok érdekességet és az élményt!
Ha végignézünk az októberi programokon, bizony nem volt okunk unatkozni! Torna, tánc, kirándulás, érdekes előadások, kiállítás és egy jó hangulatú találkozó Paloznakon – változatos kínálatból választhattunk. És ez még csak egyetlen hónap!
Köszönet illeti mindazokat, akik fáradságot nem kímélve dolgoznak azon, hogy ilyen sokszínű programokon vehettünk részt, a klub vezetőiségének és Ecsedi Ildikó klub elnökünknek a sok szervezőmunkáért.
Aki pedig kíváncsi októberi kalandjaink részleteire, fényképeire és további beszámolóinkra, keresse fel a Csopaki Nyugdíjas Klub Facebook-oldalát is!
Mi pedig már nézünk is előre: vajon mit tartogat számunkra a november?

dr. Károly Gabriella

2026. november-december havi program

Nem csak nyugdíjasoknak!

November 18. szerda	**Kirándulás Dég-Simontornya** Részletes tájékoztatás külön szórólapon
November 25. szerda **15 óra**	**Csopak Nyugdíjas Klub születésnapja** Kultúrház
December 02. szerda	**Kirándulás Vörs – Betlehem és Keszthely Festetics kastély** Részletes tájékoztatás külön szórólapon
December 09. szerda **15 óra**	**Karácsonyi ünnep a klubban** Kultúrház
December 16. szerda **15 óra**	**Adventi ablak fényei** Civil ház udvara

Senior örömtánc: **minden kedden 14 óra 30 perckor a kultúrházban.**
Gyógytorna: **minden hétfőn 14 órakor a Kultúrházban**
Kultúrcsoport: **minden hétfőn 15 órakor a Civil házban**

A foglalkozásokat és azok programjait a szakkörök szervezik.

Pénztár és könyvtár minden hónap második szerdáján 14 órától 14,45 óráig a civilházban.

Rendezvényeinkre minden érdeklődőt szeretettel várunk!
A programváltozás jogát fenntartjuk!

Vezetőség

Kis ballada

Frivol színe már fakó
Nem akar tetszeni már,
Mozgása lassú,fáradt és
Bágyadt, mint őszi napsugár.

Még ide-oda szálldos,
Bár fogytán az idő,
Újjászületik valahol, valamivé,
S lesz sok kicsi lepketemető.

Pilletársa körötte verdes,
Mintha búcsúzna, mintha sírna,
És utolsó táncukat lejtve
Együtt libegnek alá a virágos sírba.

Akár az ember, ha alkonyul,
Csendre, biztonságra szorul,
Takaréklángon telnek a napok,
Ajándékként telnek a holnapok.

De az ember tudja: a TEST marad.
A SZELLEM örök, szárnyal és szabad.
A LÉLEK Alkotójához visszatér,
S egy új dimenzióban célba ér.

A vers szerzője:
Boksay Györgyné ny. tanítónő

Illusztráció:
Tombor Balázs építész

Csopaki mesék:

Sári és a Márton-napi lámpások

Novemberben korán sötétedett. Ötkor már esti szürkület borult a falura, és a Balaton felől hűvös, nyirkos szél fújt. A szőlőhegyen a tőkék már levetették sárga leveleiket, a szüretnek rég vége volt, a pincékben csendesen érett az új bor.

Sári egész héten izgatottan készült erre a napra. Az iskolában lámpást ragasztottak: befőttesüveget csomagoltak be színes selyempapírral, amire Sári fekete papírból kivágott csillagokat és egy kis holdsarlót ragasztott. A tetejére drótfogantyú került, a belsejébe pedig egy kis gyertya. Most, hogy meggyújtotta, a lámpás sárgán, pirosan és narancsszínben derengett a kezében, mint egy apró, meleg kis tűzhely.

– Csodaszép lett! – mondta Anya, amikor kiléptek a kapun. Bumbi a pórázt rángatva ugrált előttük, és minden második lépésnél hátranézett, mintha ellenőrizné, ott van-e még a világító üveg.

Az iskola előtt már gyülekeztek a gyerekek a szüleikkel. Kézről kézre adták a lángot, aztán a sok kis lámpás szépen sorba rendeződött, és elindult a felvonulás a falu utcáin. Sári hátrapillantott: mintha egy hosszú, ragyogó kígyó tekergett volna a sötét házak között. A gyerekek énekeltek, a lámpások imbolyogtak, és a hideg levegőben mindenki szájából kis fehér párafelhő szállt.

– Apa, miért pont Márton-napon viszünk lámpást? – kérdezte Sári.

– Szent Márton emlékére – felelte Apa. – Tudtad, hogy nagyon régen, körülbelül ezerhétszáz évvel ezelőtt Pannóniában született, Savaria városában, ahol ma Szombathely áll? Fiatalon katona volt. Egy hideg téli estén a város kapujában egy didergő koldussal találkozott. Nem volt nála más, csak a kardja és a köpenye, ezért a kardjával kettévágta a köpenyét, és a felét odaadta a szegény embernek.

– És a libák? – kérdezte Sári. – A Márton-napi libák?

– Az egy másik legenda – nevetett Apa. – Amikor Mártont püspöknek akarták választani, ő annyira szerény volt, hogy elbújt a libák óljában. De a libák hangos gágogással elárulták a rejtekhelyét. Azóta eszünk ezen a napon libát.

– Szegény libák! – csóválta meg a fejét Sári. – És a lámpások?

– A lámpás azt jelképezi, hogy a jóság fénye a legsötétebb időben is világít. A szokás Németországból és Ausztriából érkezett hozzánk, és ma már sok magyar faluban is lámpással vonulnak a gyerekek. Ahogy Márton megosztotta a köpenyét, úgy osztjuk meg mi is egymással a fényt.
Sári a lámpására nézett, és elmosolyodott. Tetszett neki, hogy egy kis gyertyaláng ilyen sokat jelent.
A felvonulás végén a gyerekek elfújták a gyertyáikat, és a család elindult hazafelé. Sári megállt a főutca közepén, és felnézett az égre. Arra számított, hogy most, a sötétben, ezernyi csillag fogadja majd, mint nyáron a sátorozáskor a kert végében. De csak néhány halvány csillagot látott. A falu felett szürkés-narancsos derengés terült szét, mintha valaki piszkos függönyt húzott volna az égre.
– Apa – húzta meg Apa kabátujját Sári –, hová lettek a csillagok? Felhős az ég?
Apa is felnézett.
– Nem felhős, kicsim. A csillagok ott vannak, csak a lámpák fénye elnyomja őket. Nézd csak!
Sári körülnézett. Az utcai lámpák erős, fehér fényt ontottak, nemcsak lefelé, a járdára, hanem oldalra és felfelé is. Egy kertben reflektor világított a fára, egy másikban fényfüzér villogott, egy üzlet reklámtáblája pedig hideg kék színben ragyogott.
– Holnap reggel, ha korán felkelsz, kérdezd meg a barátodat – kacsintott Apa. – Szerintem ő ezt nálam is szebben el tudja magyarázni.
Sári tudta, kire gondol Apa. Az utóbbi hetekben hiába kereste esténként Vénuszt a nyugati égen, sehol sem találta. Kicsit aggódott is miatta.
Másnap hajnalban Sári már hat óra előtt kipattant az ágyból. Gyorsan felöltözött, a pizsamája fölé húzta a meleg kabátját, és Bumbival együtt kiosont a kertbe. A falu még aludt, a legtöbb utcai lámpa már kialudt, és a keleti égbolt alján épp csak elkezdett világosodni a hajnali szürkület. És a világosodó ég felett, ott ragyogott egy gyönyörű, fényes, aranyos pont!
– Vénusz! – kiáltott fel örömmel Sári. – Hát itt vagy! Már azt hittem, elköltöztél!
– Jó reggelt, Sári! – csendült fel a meleg, ismerős hang. – Nem költöztem el, csak átsétáltam a hajnali égre. Október végén elhaladtam a Föld és a Nap között, és most egy ideig hajnalban, napfelkelte előtt látsz majd keleten. Ezért hívnak engem Esthajnalcsillagnak: hol este, hol hajnalban ragyogok.
– Szóval most Hajnalcsillag vagy! – nevetett Sári. – Képzeld, tegnap lámpással vonultunk Márton-napon! De amikor vége lett, és felnéztem az égre, alig láttam csillagokat. Apa azt mondta, a lámpák elnyomják őket. Hogy lehet ez?
– Ezt fényszennyezésnek hívják – felelte Vénusz komolyan. – Képzeld el, hogy egy nagy, sötét szobában ülsz, és valaki egy apró gyertyát gyújt a szoba túlsó végében. Szépen látod a lángját, ugye?

– Persze!
– És most képzeld el, hogy közben felkapcsolják az összes nagy lámpát a mennyezeten. Látod még a kis gyertyát?
– Alig – gondolkodott Sári. – Elvész a sok fényben.
– Pontosan így van a csillagokkal is. A csillagok fénye nagyon-nagyon messziről érkezik, sokszor évszázadok, évezredek alatt ér ide. Mire hozzánk ér, nagyon halvány. Ha a lámpák fénye nemcsak lefelé, az útra világít, hanem felfelé és oldalra is szóródik, akkor a levegőben lévő apró porszemcséken és vízcseppeken megtörik, és az egész eget bevilágítja. Ezért láttad a falu felett azt a szürkés-narancsos derengést. Ez a fénybúra eltakarja a halvány csillagokat, a Tejút ezüstös sávját pedig teljesen eltünteti.
– A Tejút is eltűnik? – kérdezte döbbenten Sári.
– Bizony! Ma már Európában tíz emberből körülbelül hat otthonról, a lakóhelye egéről egyáltalán nem láthatja a Tejutat. Sok városi gyerek soha életében nem látott még igazi, csillagos égboltot.
Sári elszomorodott. Eszébe jutott a nyári éjszaka, amikor a fűben fekve a Vegát, a Denebet és az Altairt nézte, és a Tejút halvány fénycsíkja keresztülhúzódott a nyári háromszögön.
– De hát az nagyon szomorú! – mondta halkan. – Hiszen az ég mindenkié!
– Igazad van – felelte Vénusz. – És a fényszennyezés nemcsak az embereket zavarja. Sok vándormadár éjszaka repül, és a csillagok segítségével tájékozódik. Az erős fények összezavarják őket, és letérhetnek az útjukról. A rovarok a lámpák körül

keringenek, amíg el nem fáradnak, ahelyett hogy élelmet keresnének vagy beporoznák a virágokat. Nyári estéken a Balaton-parton is láthatod, milyen sűrű felhőkben zsonganak a szúnyogok és a kis árvaszúnyogok a lámpák körül.
– Ó, azt láttam! – bólintott Sári. – A mólón alig lehetett tőlük közlekedni!
– Na látod. A fák is megsínylik, ha egész éjjel erős fény éri őket, mert nem tudják, mikor van éjszaka. Még nekünk, embereknek is szükségünk van a sötétségre, hogy jól tudjunk aludni.
– Akkor kapcsoljuk le az összes lámpát? – kérdezte Sári.

– Dehogy – mosolygott Vénusz. – A fényre szükség van, hogy biztonságban hazaérjetek, és ne botoljatok meg a sötétben. A titok az, hogy a fény oda világítson, ahol kell, és csak akkor, amikor kell. Ha egy lámpának búrája van, ami csak lefelé engedi a fényt, akkor az utat bevilágítja, de az eget nem. A melegebb, sárgásabb fény kevésbé zavarja az állatokat és a csillagos eget, mint a hideg, kékesfehér. És amit nem használunk, azt egyszerűen le lehet kapcsolni. Egy mozgásérzékelős kerti lámpa csak akkor villan fel, ha valaki arra jár.
– Mint az én lámpásom! – kiáltott fel Sári. – Az is csak annyi fényt adott, amennyi kellett, hogy lássam az utat. És meleg, sárgás fénye volt!
– Nagyon jól mondod – dicsérte meg Vénusz. – Tudod, vannak helyek, ahol az emberek összefogtak, hogy megvédjék a sötét eget. Ezeket csillagoségbolt-parkoknak hívják. Magyarországon is van ilyen: a Zselici Csillagoségbolt-park lett 2009-ben az első, aztán a Hortobágy is csatlakozott. Ott olyan sötét az éjszaka, hogy a Tejút fénye szinte árnyékot vet.
– Hű! – ámuldozott Sári. – Szeretnék egyszer odamenni!
– És tudod, mi a legjobb? – folytatta Vénusz. – Nem kell messzire utaznod ahhoz, hogy tegyél valamit az égboltért. Ha egy faluban sokan figyelnek rá, hogy a kerti lámpájuk lefelé világítson, és éjszakára lekapcsolják, amire nincs szükség, akkor egyszer csak újra előbújnak a csillagok. Olyan ez, mint Márton köpenye: ha mindenki megoszt egy kicsit abból, amije van, és mindenki lemond egy kicsit a fényből, akkor mindenki kap egy darabot a csillagos égből.
Sári hosszan gondolkodott.
– A csillagos ég közös kincs – mondta végül. – Mint a Balaton vagy mint a szőlőhegy.
– Így van – mondta Vénusz, és fénye mintha még melegebben ragyogott volna.
Közben a keleti ég egyre világosabb lett, és a halvány csillagok sorra elbújtak a hajnali derengésben. Csak Vénusz ragyogott még sokáig, makacsul és fényesen.
– Most menj, mert elkésel az iskolából! – figyelmeztette gyengéden Vénusz. – Holnap reggel is itt leszek.
Aznap délután, amikor Sári hazaért, egyenesen Apához sietett.
– Apa! A mi kerti lámpánk is felfelé világít?
Apa meglepetten nézett rá, aztán együtt kimentek a kertbe, és alaposan megvizsgálták a lámpát a kapu mellett. Bizony, egy csupasz gömb volt, ami minden irányba szórta a fényt, felfelé is.
– Igazad van – vakarta meg a fejét Apa. – Hétvégén veszünk rá egy búrát, ami csak lefelé engedi a fényt. És teszünk bele mozgásérzékelőt is.
– És én csinálok egy plakátot az iskolába! – lelkesedett Sári. – Arról, hogyan lehet megvédeni a csillagos eget. Rárajzolom a lámpásomat is, mert az a legjobb lámpa a világon: csak annyi fényt ad, amennyi kell.
Este Sári a lámpását az ablakpárkányra tette. Nem gyújtotta meg, csak nézte a kivágott csillagokat a selyempapíron. Aztán leoltotta a szobájában a villanyt, és kinézett az ablakon. A sötét kertek felett, ahol már senki sem hagyta égve a lámpát, egy-két csillag pislákolt, mintha hálásan kacsintana felé.
Sári elmosolyodott, és azt álmodta, hogy egy hosszú lámpás felvonulás vezet fel egyenesen az égbe, a Tejút ezüst útján, és minden kis lámpásból egy-egy új csillag lesz.

Írta: dr. Jámbor Eszter
www.szulokaboldalon.hu www.5tornacsuka.hu

Grafika: Tombor Balázs
www.instagram.com/tomborbalazs9/

Csopaki
Falukarácsony

2026. december 19. | 17 óra

Csopak közösségei, civil szervezetei
szeretettel várnak mindenkit
egy meghitt, ünnepi találkozásra!

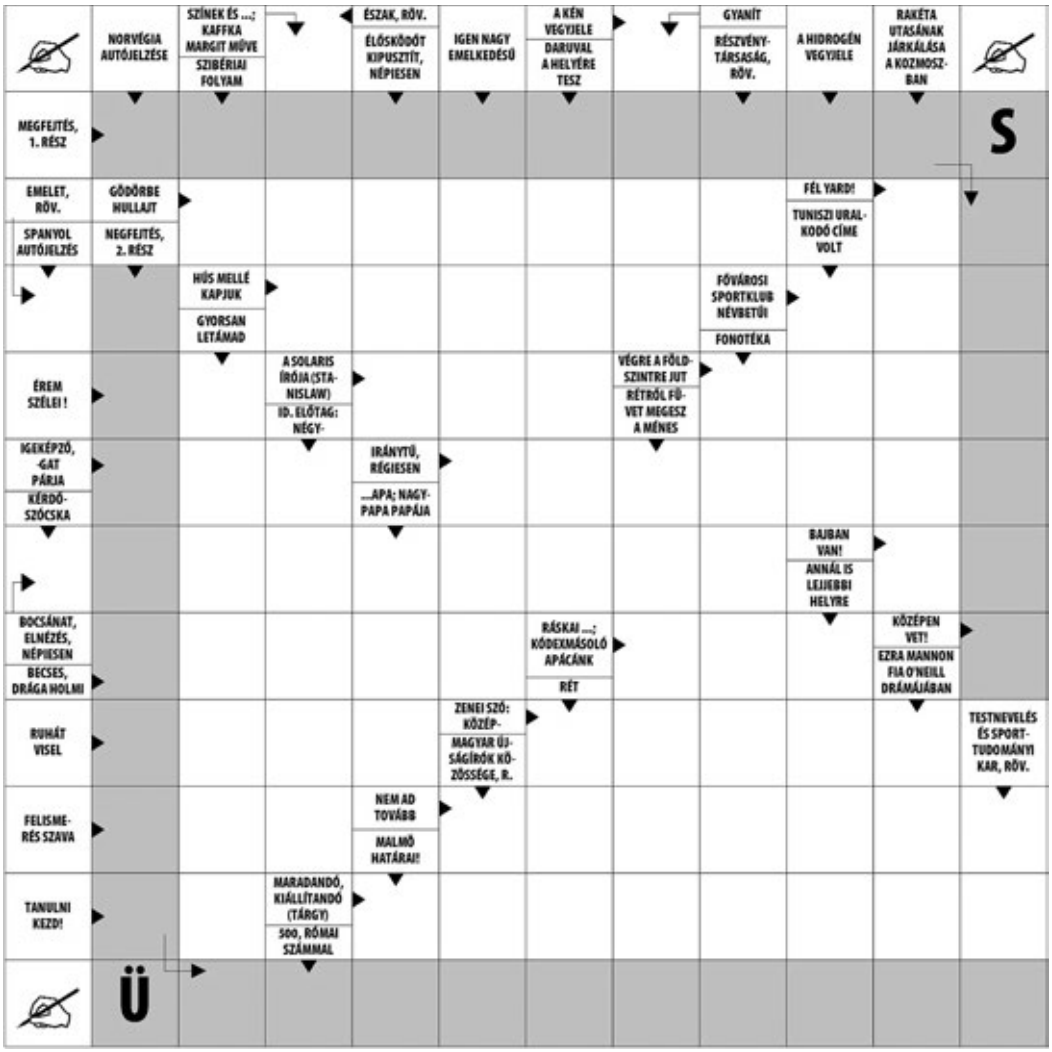
Apró finomságokkal és meleg italokkal készülnek a helyi közösségek.

Kérjük, hozza magával kedvenc bögréjét!

Rövid **hírek**

Keresztrejtvény

November havi rejtvényünk egy verssor.

Gyászhír

Penics Imréné
Életének 72. évében hunyt el,

Simon Lajos István
Életének 83. évében hunyt el,

Őszinte részvétünk a gyászoló családoknak!

Fotó: Jásdi István

IMPRESSZUM

Csopaki Hírek (ISSN 2063-5206) - Csopak Község Önkormányzatának közéleti havilapja
Szerkesztő: Ambrus Tibor
Lapterv: Zachar István - Tördelés: Kiss Csaba
E havi számunkban megjelent néhány kép ízelítő a naptárfotó pályázatra érkezett fotókból.
Nyomda: Tradeorg Nyomda Kft., Balatonfűzfő-gyártelep
Szerkesztőség/hirdetésfelvétel: 8229 Csopak, Polgármesteri Hivatal, Petőfi S. u. 2.
Telefon: 87/799-100 e-mail: marketing@csopak.hu

Az újságban közzétett cikkek, fotóművészeti alkotások, egyéb szerzői művek csak a szerző, illetve a szerkesztő írásbeli engedélyével többszörözhetőek, közvetíthetőek a nyilvánosság felé, tehetőek nyilvánosság számára hozzáférhetővé a sajtóban [Szjt. 36. § (2)]. Ez a nyilatkozat a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 36. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti tiltó nyilatkozatnak minősül.

Lapzárta: minden hónap 5.

Partnereink:

Fotó: Németh Ferenc

Fotó: Bíró Edit